

AMMONIAKEMISSIE DAALT

[Marga Hoogeveen](#) (070-3358325)

De landbouw is voor een groot deel verantwoordelijk voor de ammoniakemissie in Nederland. Tussen 1990 en 2001 is de totale Nederlandse emissie afgenomen van circa 232 miljoen kilogram tot circa 148 miljoen kilogram. De bijdrage van de niet-landbouwsectoren (inclusief verkeeremissies) bedraagt jaarlijks ongeveer 15 miljoen kilogram en is in de genoemde periode niet afgenomen. Het aandeel van de landbouw in het totaal daalde daardoor van 95 naar 90%. Ammoniak emitteert uit dierlijke mest (stal, mestopslag, bij beweiding en bij het aanwenden van dierlijke mest) en uit kunstmest. Het nationale emissieplafond (emissieverplichting van de EU) bedraagt voor het jaar 2010 128 miljoen kilogram en de doelstelling uit het Nationale Milieubeleidsplan 4 (NMP4) voor 2010 is 100 miljoen kilogram.

Scenario van de ammoniakemissie uit de landbouw in 2010

Op verzoek van het Milieu- en Natuurplanbureau (MNP) heeft het LEI een referentiescenario doorgerekend van de nationale ammoniakemissie uit de landbouw in 2010. Ook zijn er schattingen gemaakt van de effecten van reeds vastgesteld beleid en aanvullende maatregelen op dit scenario. De uitkomst van het scenario is een schatting van de ammoniakemissie uit de landbouw in 2010 onder bepaalde aannames. Een belangrijke aanname is dat de omvang van de veestapel in 2010 niet veel anders zal zijn dan in 2003. Een uitzondering hierop is de melkveestapel. Door een stijgende melkproductie per dier zullen bij een gelijkblijvend nationaal melkquotum minder melkkoeien en jongvee nodig zijn. Een andere aanname is dat voor de meeste bedrijven emissiearme huisvesting gerealiseerd is. Verder is rekening gehouden met het vastgestelde en het voorgenomen mest- en ammoniakbeleid voor de komende periode en het welzijnsbeleid voor dieren. Ander toekomstig beleid, zoals de hervorming van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid en de uitkomsten van het derogatieverzoek voor grasland in het kader van de EU-nitraatrichtlijn, is in het scenario buiten beschouwing gelaten. Het Mest- en Ammoniakmodel (MAM) van het LEI is ingezet om een referentiescenario ammoniak 2010 en enkele varianten hierop door te rekenen.

Tabel 6 Ammoniakemissie in 2000 en 2010 naar diersoort en bron		
	2000	2010
Totaal	138,8	106,1
Waarvan:		
- melk- en kalfkoeien	40,4	31,6
- jongvee voor de fokkerij	15,2	12,4
- overig rundvee	13,6	12,9
- varkens	38,2	24,7
- pluimvee	20,7	16,5
Waarvan:		
- uit de stal	69,3	45,3
- uit de opslag	3,9	3,6
- bij beweiden	10,3	9,2
- bij aanwenden van mest	44,7	40,1
- uit kunstmest	10,7	7,9

Bron: Milieubalans 2000 (RIVM) en eigen berekeningen.

EU-doelstellingen haalbaar

De verwachting is dat de ammoniakemissie uit de landbouw in 2010 is gedaald naar een niveau van ongeveer 106 miljoen kilogram (tabel 6). Dit wordt mede veroorzaakt door melkquotering, opkoopregelingen, emissiearme huisvesting voor varkens en pluimvee en Minas. De doelstelling van de EU (113-114 miljoen kilogram ammoniak uit de landbouw) lijkt daarmee ruimschoots haalbaar.

Aanscherping beleid mogelijk

Mogelijke aanscherping van beleidsmaatregelen kan de ammoniakemissie verder terugdringen, zodat de doelstelling uit het NMP4 gehaald kan worden. Gedacht wordt aan een verbod op het gebruik van de sleepvoetmachine op grasland op zandgronden, een verbod op het aanwenden van dierlijke mest op bouwland in twee werkgangen, afspraken over het melk-ureumgehalte in de melk en emissiearme huisvesting voor rundvee.

De vraag blijft natuurlijk wel of de projecties naar 2010 ook werkelijk gerealiseerd worden. Naast het feit dat een aantal factoren niet in beschouwing zijn genomen, is er ook een bepaalde mate van onzekerheid over de gekozen uitgangspunten, zoals bijvoorbeeld de omvang van de veestapel, de melkproductie per dier en de uitscheiding van mest per dier in 2010.

Meer informatie:

LEI/RIVM-rapport Ammoniakemissie 2010. Referentiescenario en effecten van bestaand beleid en mogelijke aanscherpingen (in voorbereiding)